

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 15 mars 1929 kl. 3 e. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, med anledning av dels herr Laurins motion, nr 196, angående genomförande av vissa kontrollåtgärder vid införseln av utländska köttvaror, dels herr Engbergs motion, nr 332, angående ändrade kontrollföreskrifter rörande införsel till riket av vissa djur och köttvaror.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 196, har herr *Laurin* hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhänga, att de i föregående års riksdagsskrivelse i fråga om köttimporten begärda åtgärderna också måtte till alla delar genomföras. Motionerna i andra kammaren.

I en likaledes inom andra kammaren väckt motion, nr 332, har herr *Engberg* hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhänga, att det täcktes Kungl. Maj:t upphäva de på grund av riksdagsskrivelsen nr 255 år 1928 tillkomna Kungl. kungörelserna nr 352, 353, 354 av den 13 september 1928 och i deras ställe utfärda bestämmelser i huvudsaklig överensstämmelse med de före dessa kungörelsens ikraftträdande gällande.

Förevarande båda motioner hava av andra kammaren hänvisats till dess andra tillfälliga utskott.

I första kammaren har herr *Örne* väckt en motion, nr 216, likalydande med herr *Engbergs* motion, nr 332, och har densamma hänvisats till sagda kammares andra tillfälliga utskott. Motion i första kammaren.

Då motionerna beröra samma ämne, nämligen herr *Laurins* motion, nr 196, vidtagande av skärpta åtgärder, och herr *Engbergs* motion, nr 332, upphävande av under år 1928 beslutade bestämmelser beträffande importen av levande djur och köttvaror, avsedda till människoföda, har utskottet ansett sig böra behandla dem i ett sammanhang. Motionernas behandling i ett sammanhang.

I fråga om de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet anser sig till en början böra lämna en kortfattad redogörelse för gällande huvudbestämmelser före 1928 års författningsändringar, angående kontrollen vid införsel av levande djur (slaktdjur) och av köttvaror samt av djurfett. Tillkomsten av före 1928 gällande bestämmelser.

Levande djur. Enligt Kungl. kungörelsen den 14 maj 1920 (nr 191) angående vissa bestämmelser rörande införsel till riket av idisslande djur eller svin från land eller landsdel, varifrån dylik införsel jämlikt gällande bestämmelser till förekommande av smittosamma sjukdomars spridande bland husdjur (Kungl. kung. den 9 december 1898, nr 127) eljest är tillåten, endast äga rum till Stockholm, Göteborg, Malmö och Hälsingborg, under förutsättning att djuren efter genomgången karantänsbehandling omedelbart nedslaktas uti i importorten befintliga offentliga slakthus. Besiktning skall jämlikt köttbesiktningslagen ske såväl före som efter djurets nedslaktning.

Genom Kungl. kungörelsen den 24 februari 1927 (nr 41) har stadgats, att kött efter sålunda importerade djur skall, därest det vid besiktningen godkännes, förseas med stämplat i blå färg, innehållande ordet »Import» i minst 0.5 cm höga bokstäver. Dessa stämplat skola i närvaro och under kontroll av besiktningsman anbringas invid den vanliga slakthusstämpeln och till samma antal som denna.

Köttet är sedan icke underkastat några undantagsbestämmelser rörande dess försäljning utom beträffande dess utförsel.

Köttvaror och djurfett. Kontrollen vid införsel av köttvaror och djurfett är reglerad genom Kungl. förordningen den 30 september 1921 (nr 581) jämte i samband därmed utfärdade följdförfattningar.

Införsel av köttvaror och djurfett får äga rum endast över vissa städer och andra samhällen, varest finnes hos hälsovårdsnämnd anställd legitimerad veterinär, som är lämplig och därtill av medicinalstyrelsen särskilt förordnad att handhava enligt förordningen föreskriven undersökning.

Ä färskt kött skola finnas i ursprungslandet anbragta stämplat eller märken, som av medicinalstyrelsen godkänts såsom bevis för att köttet vid vederbörlig veterinärbesiktning befunnits tjänligt till människoföda.

I samband med tullbehandlingen i importorten skall varan besiktigas av hälsovårdsnämndens veterinär i enlighet med föreskrifterna i medicinalstyrelsens kungörelse den 6 mars 1922 (Sv. föfattn.saml. nr:is 134 och 135). Dessa föreskrifter, som äro mycket detaljerade, innehålla, bland annat, att besiktning av färskt kött skall, »i den utsträckning ske kan», utföras i enlighet med bestämmelserna angående veterinärbesiktning vid den offentliga inrikes köttkontrollen.

Godkännes varan vid denna undersökning, skall den åsättas stämpel innehållande ordet »Import» och namnet på det samhälle, varest undersökningen ägt rum. På varje stycke av färskt kött (d. v. s. fjärdedels kropp i fråga om häst eller större nötkreatur än kalv och halv kropp i fråga om får, get, svin eller kalv) skall anbringas minst en stämpel i svart färg av kvadratisk form med en sida av 5 cm. i längd. Enligt medicinalstyrelsens cirkulär den 29 januari 1923 skola dessa importstämplat åsättas till samma antal och på samma sätt, som gäller för stämplingen vid den inrikes köttkontrollen.

Behandlingen
är 1928 av i
frågan väckta
motioner.

Vid 1928 års riksdag hemställde *dels* i första kammaren herr Petrus Nils-son m. fl., och i andra kammaren herr Laurin m. fl. i då avgivna likalydande

motioner, resp. nr 51 och nr 131, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhänga om skyndsamt utredning angående åtgärder mot importen av levande djur och kött m. m.,

samt om framläggande för riksdagen av de förslag som därav kunde för-
anledas,

dels ock i första kammaren herr Johan Bernhard Johansson m. fl. och i andra kammaren herr Nilsson i Hörby m. fl. i då avgivna, likalydande motioner, resp. nr 214 och nr 374, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhänga om tillägg till Kungl. förordningen den 30 september 1921 angående kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett eller till annan lämplig författning, innefattande

ej mindre föreskrift om att vissa organ skola åtfölja från utlandet infört kött (organtvång) och att besiktning av dylika varor skall efter införseln verkställas av svensk veterinär,

än även föreskrift, att i lokal, där från utlandet infört kött eller kött av inom landet slaktade, importerade djur eller därav framställda varor saluhållas, skall finnas ett för allmänheten tydligt anslag, att där försäljes utländskt kött.

Efter behandling av dessa motioner beslöt riksdagen den 29 maj 1928 att till Kungl. Maj:t avlåta en i hithörande delar så lydande skrivelse, nr 255:

»Beträffande motionärernas förslag i vad de avse skärpta bestämmelser med avseende på ursprungsbezeichnung finner riksdagen vad motionärerna härutinnan anfört vara befogat. Den köpande allmänhetens intresse att veta, varifrån en vara härstammar, synes vara tillgodosett beträffande importerat kött och kött efter importerade levande djur; möjligen torde behöva undersökas, huruvida importstämplarna bliva enligt nu gällande bestämmelser tillräckligt tydligt och tätt anbragta. Däremot är icke det nämnda intresset, som måste anses vara särskilt stort, då det gäller livsmedel, tillgodosett beträffande varor framställda av sådant kött. Detta är så mycket betänkligare, som den största delen av ifrågavarande kött går till svenska charkuterifabriker, vilkas produkter icke behöva märkas såsom importerade varor, även om de däri ingående beståndsdelarna härstamma från utlandet. Riksdagen anser sig därför böra förordna vissa bestämmelser, vilka givetvis måste närmare övervägas, kompletteras och utformas av Eders Kungl. Maj:t.

Sålunda anser riksdagen, att på varje färdig vara — såsom korv, sylta, konserver eller annat — i vilken helt eller delvis ingår importerat kött eller kött efter importerat djur, bör omedelbart eller å varans förpackning anbringas en stämpel eller ett märke utvisande varans utländska ursprung t. ex. »Import» eller hellre »Utländskt».

Vidare borde i varje butik eller annat försäljningsställe, där dylika varor eller från utländska djur härrörande kött saluhålles, finnas ett för allmänheten tydligt anslag, att där försäljas utländska köttvaror. Anslaget bör vara tillräckligt stort och skriften tydlig, exempelvis som i Danmark »tryckt i svart färg på vit botten med 75 mm höga, tydliga, kraftiga och lättläsliga bokstäver».

För att syftet med nu antydda föreskrifterna skall vinnas, erfordras givetvis, att effektiva kontrollåtgärder vidtagas. För det ändamålet torde det bliva nödvändigt, att importen av levande djur och av kött ävensom tillverkningen av nyssnämnda varor får omhänderväras endast av sådana firmor, som förklarat sig villiga att underkasta sig av Eders Kungl. Maj:t utfärdade kontroll-

bestämmelser och därefter erhållit vederbörligt tillstånd att utöva rörelsen. Då antalet orter, över vilka nu ifrågavarande import kan äga rum, är starkt begränsat, torde det icke möta några större svårigheter att reglera dessa förhållanden.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes utfärda bestämmelser i huvudsaklig överensstämmelse med vad riksdagen här ovan angivit.»

1928 års författningsändringar.

Kungl. Maj:t utfärdade den 13 september 1928 med anledning av riksdagens skrivelse tre Kungl. kungörelser, nämligen *dels* nr 352, angående införsel till riket av idisslande djur och svin, *dels* nr 353, om ändrad lydelse av vissa delar (nämligen §§ 2, 12, 15, 22 och 23) av förordningen den 30 september 1921 (nr 581) angående kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, *dels ock* nr 354, med vissa bestämmelser rörande beredning och saluhållande av vissa köttvaror av utländskt ursprung. Samtliga dessa tre författningar trädde i kraft den 1 november 1928.

Dessa av Kungl. Maj:t gjorda författningsändringar överensstämde med av riksdagen genom skrivelsen den 29 maj 1928 angivna, av riksdagen beslutade åtgärder, med undantag av *dels* önskemålet om att i försäljningslokal, varest kött och varor framställda helt eller delvis av importerat kött eller djurfett saluhållas, borde finnas ett för allmänheten tydligt anslag »tryckt i svart färg på vit botten med 75 mm höga, tydliga, kraftiga och lättläsliga bokstäver» att där försäljas utländska köttvaror, *dels ock* att bestämmelsen om att importen av levande djur och kött ävensom tillverkningen av nyssnämnda varor endast finge omhänderhavas av sådana firmor, som förklarat sig villiga att underkasta sig av Kungl. Maj:t utfärdade kontrollbestämmelser och därefter erhållit vederbörligt tillstånd att utöva rörelsen, såtillvida av Kungl. Maj:t mildrades, att införseln icke finge ske av annan än den, som anmält sig såsom importör av sådana varor hos länsstyrelsen i det län, varest importorten vore belägen, och att vid införseln importören skulle hos vederbörande tullmyndighet förete av behörig tjänsteman utfärdat bevis om att dylik anmälan gjorts.

Efter sedan ovanberörda tre kungl. kungörelser utfärdats, återupptogs vissa förhandlingar med Finland, vid vilka överenskommelse träffades uti de frågor, som legat till grund för förhandlingarna.

Till synes på grundval av det resultat, som uppnåts vid sagda förhandlingar, utfärdade Kungl. Maj:t den 4 januari 1929 tre Kungl. kungörelser, n:ris 1—3, genom vilka gjordes den ändringen uti Kungl. kungörelserna n:ris 352—354, att den stämpel eller det märke, varmed utländskt kött och varor här rörande från dylikt eller djurfett skulle förses, skulle innehålla antingen ordet »Utländskt» eller, därest importören det begärde, ord, som angåve det land, från vilket djuret införts.

Samtidigt med utfärdandet av dessa ändrade bestämmelser rörande stämplingen avlät Kungl. Maj:t till överståthållarämbetet och vissa länsstyrelser skrivelser, enligt vilka det ålåg dessa myndigheter att tillse, att beredning av köttvaror, som införts genom den hävdvunna gränshandeln mellan Sverige och Finland, icke finge försvåras genom vidtagande av särskilda åtgärder, som kunde verka hindrande för dess saluhållande i riket, såsom genom köttets för-

varande och beredande uti särskilda lokaler i enlighet med de bestämmelser, som trädde i kraft den 1 november 1928.

Under återopande av vad sålunda anförts och efter inhämtande av ytterligare upplysningar, finner utskottet, att, sedan riksdagen till Kungl. Maj:t avlåtit sin ovanberörda skrivelse av den 29 maj 1928, vissa förhandlingar med köttexporterande grannländer förekommit, samt att hithörande frågor härigenom torde hava blivit reglerade, det icke vara påkallat att åtgärder i enlighet med herr Laurins yrkande företagas.

Utskottet.

Samma skäl, som av utskottet återopats för avslag å herr Laurins motion, synes även äga tillämplighet på det av herr Engberg framställda yrkandet, varutöver utskottet även av den anledningen icke anser sig kunna biträda dennes yrkande, att de Kungl. kungörelser, som i motionen föreslås upphävida, under så kort tid varit i tillämpning, att säker erfarenhet rörande deras föregivna verkningar ännu icke kunnat erhållas.

Utskottet får sålunda hemställa,

- 1) att herr Laurins motion, nr 196, icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda; och
- 2) att herr Engbergs motion, nr 332, icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 mars 1929.

På utskottets vägnar:

ERIK OLSON.

Närvarande vid ärendenas slutbehandling inom utskottet: herrar Olson i Göteborg, Lundkvist i Eskilstuna, Andersson i Tungelsta, Högström, Eurén*, Weijne, Andersson i Dunker, Skoglund, Wachtmeister och Näslund.*

* Ej närvarande vid utlåtandets slutjustering.